

Prof. Dr. Hasan SINAR

**CEZA HUKUKUNA İLİŞKİN
BİLİMSEL UZMAN MÜTALAALARI**

**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2025**

Nisan 2025

ISBN: 978-625-5957-56-6

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com
bilgi@filizkitabevi.com
Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Ünsal KİRMİT
&
Batuhan ÖZER
ve ebediyete intikal eden
tüm sevgili öğrencilerimin
aziz hatıralarına...

ÖNSÖZ

Ceza hukuku alanında çalışan bir akademisyenin temel uğraşı, bilimsel çalışmalar yapmak ve aktif bir biçimde ders verme faaliyetini yürütmektir. Bununla birlikte, ceza hukuku insan hayatının tam merkezinde bulunan bir hukuk dalıdır. Ceza hukuku derslerinde anlatılan hemen her konunun, gündelik yaşamda mutlaka bir karşılığı vardır ve bu itibarla, toplumsal yaşam deneyimleri ve insan ihtiyaçları, ceza hukukunun biçimlenmesinde ve ilerlemesinde fevkalade önemlidir. Bu nedenle, bir ceza hukukçusunun topluma yararlı olabilmesi için, bu deneyim ve ihtiyaçların somutlaştığı yer olan ceza hukuku uygulamasından kopuk olmaması, uygulama ile bir bağ kurması ve bu bağdan beslenerek ilerlemesi gerekir.

Ceza hukuku akademisyenleri ile uygulama arasında kurulan bağın temel tezahür şekillerinden birini, ceza muhakemesinin farklı evrelerinde cumhuriyet başsavcılıklarına ya da mahkemelere sunulan “bilimsel uzman mütalaaları” oluşturmaktadır. Günümüzde toplumsal yaşamdaki gelişmeler ile paralel olarak ceza hukukuna ilişkin hukukî sorunlar da fevkalade karmaşık bir hal almış olup; bu sorunların çözümünde çoğu kez ceza hukuku akademisyenlerinin bilimsel esaslara dayalı birikim ve uzmanlıklarının yansıtıldığı görüşlerden yardım alınması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın esasını da, ceza davalarında maddi gerçeğe ulaşabilmek için çözümlenmesi gereken hukuki sorunlara ilişkin olarak tarafıma yapılan başvurular üzerine, çeyrek yüzyılı aşkın tecrübenin ışığında hazırladığım bilimsel görüşlerden oluşan uzman mütalaaları oluşturmaktadır.

Aslında ülkemizde hukuk akademisyenlerinin, yıllar içinde hazırlamış oldukları bilimsel uzman mütalaalarını bir kitap çatısı altında toplayarak ilgililerin istifadesine sunmaları pek yaygın bir uygulama değildir. Hatta sözgelimi ticaret hukuku veya medeni hukuk alanında çalışan akademisyenler tarafından yayınlanmış az sayıda bilimsel uzman mütalaası kitapları bulunmakla birlikte; ceza hukuku alanında bilebildiğim kadarıyla bu şekilde bir kitap çalışması yayınlanmış değildir. Elbette bilim insanlarının müşahhas bir dosya için yoğun bir emek ve özveri ile hazırladıkları bilimsel mütalaadaki görüşlerinin herkese açık bir biçimde yayımlanmasını tercih etmemeleri anlaşılabilir bir tutumdur ve kuşkusuz bu tercihe saygı duymak gerekir. Ancak bu konuda farklı bir tercihte bulunarak, meslek

yaşamımın özellikle son yıllarında hazırladığım bilimsel uzman mütalaalarını - kuşkusuz içeriklerdeki ilgililerin kişisel verilerinin gizlenmesine azami bir hassasiyet göstermek suretiyle- tüm hukukçu meslektaşlarımızın istifadesine sunma irademin de aynı şekilde anlayışla ve saygıyla karşılanması gerektiğini düşünüyorum. Hatta bu girişim ile bu alanda öncü olabilmeyi ve önümüzdeki süreçte başka ceza hukuku akademisyenlerinin de çok değerli bilimsel mütalaalarını kamuoyu ile paylaştıklarına tanıklık edebilmeyi umut ediyorum.

Bu kitap çalışmasındaki bilimsel uzman mütalaalarından hem avukat hem savcı hem de hâkim meslektaşlarımızın istifade etmelerini gönülden arzu ediyorum. Bu kitabın yayınlanmasındaki öncelikli amaç, avukat meslektaşlarımızın üstlenmiş oldukları ceza davalarında bu kitap kapsamında yer verilen hukuki sorunlar ile bağlantılı konularda beyan ve savunma dilekçelerini hazırlarken ya da itiraz, istinaf ve temyiz dilekçelerini kaleme alırken kendisinden bir başvuru kaynağı olarak yararlanılmasıdır. Aynı şekilde Cumhuriyet Savcısı meslektaşlarımızın soruşturma evresinde hazırladıkları iddianamelerde, ilk derece yargılamasının sonunda hazırladıkları esas hakkındaki mütalaalarda ve elbette kanun yolları aşamalarında hazırladıkları tebliğname, esas hakkında mütalaa ile olağanüstü itirazlarında, bu kitapta yer alan bilimsel uzman mütalaalarındaki görüşlerden istifade etmeleri mutluluk verici olacaktır. Nihayet, hâkim ve mahkeme üyesi meslektaşlarımızın soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında gerek ara karar kurulmasında gerekse hüküm verme faaliyetinde gerekçeli karar oluştururken, bu kitaptaki bilimsel uzman mütalaalarındaki görüşlerden faydalanmaları çok değerli ve kıymetli olacaktır. Dilerim, kitap kapsadığı alanlarda tüm meslektaşlarımız yönünden yol gösterici bir başvuru kaynağı olma vasfına ulaşabilir.

Son olarak bu kitabın okuyucu ile buluşmasını mümkün kılanlara teşekkür borcunu yerine getirmeliyim. Kitapta yer alan her bir bilimsel uzman mütalaa 10 yılı aşkın süredir birlikte çalıştığımız değerli yol arkadaşım Dr. Öğretim Üyesi Batuhan Aktaş ile ortak bir emeğin, bilimsel tartışmanın, istişarenin ve iş birliğinin neticesinde ortaya çıkmıştır. Her ne kadar bu kitabı birlikte iki isimli olarak yayınlama konusundaki ısrarlı isteğimi, derin bir alçakgönüllülük ile geri çevirmiş ve bu nedenle ismi kitaba eklenememiş olsa da; açıklıkla ifade etmeliyim ki, Dr. Batuhan Aktaş'ın bilimsel uzman mütalaalarının hazırlanmasındaki yoğun ve özverili emekleri olmasaydı, bu kitap asla günışığına çıkamazdı. Bu itibarla, birlikte çalışmaya başladığımız ilk günden bu yana dürüstlük, bilimsellik ve çalışkanlık çizgisinden asla ayrılmayan Dr. Batuhan Aktaş'a teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunuyorum.

Ayrıca kitabın gerek içeriğinin bir bütün olarak kişisel verilerden arındırılması gerekse yayınevinden gelen son tashihlerin yapılması sürecindeki değerli

yardımları için kürsümüz asistanı Arş. Gör Harun Ünsal’a da gönülden teşekkür ediyorum.

Nihayet, bu kitabın yayıncısı “Filiz Kitabevi” ile ilgili de kurmak istediğim birkaç cümle var. Otuz yıldan fazla bir zaman önce İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nin kapısından öğrenci olarak ilk girdiğim gün, birinci sınıf kitaplarını almak için yönlendirildiğimiz yer, Filiz Kitabevi idi. O gün ilk kez hukuk kitaplarıyla Filiz Kitabevi’nde tanıştım ve o günden sonra hukuk kitaplarından bir daha hiç ayrılmadım. Hukuk kitapları, önce okur sonra da yazar olarak, varlığımın, kişiliğimin, kariyerimin inşa edilmesinin temel yapı taşları oldu. Bu itibarla, beni hukuk kitapları ile tanıştıran “Filiz Kitabevi”nden, bugün bir ceza hukuku profesörü sıfatıyla kitabımın yayınlanması, herhalde şu fani dünyadaki manevi varlığımın ulaşabileceği en büyük kıvanç ve en güzel mutluluktur. Bu kıvanç ve mutluluğu mümkün kılan Filiz Kitabevi’nin kıymetli yöneticileri Sayın Oğuzhan Oruç ve sayın Cenker Tanırcan’ın şahsında, yayınevinin tüm emekçilerine en içten teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Çalışmanın içeriğindeki tüm olası hata ve eksikliklerin sorumluluğunun yalnızca tarafıma ait olduğunu belirtir ve kitabın ülkemizdeki ceza hukuku uygulamasına fayda getirmesini dilerim.

Hasan Sınar
Üniversite – Mart 2025

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	IX

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -1-

(BASININ HABER VERME HAK VE ÖZGÜRLÜĞÜ – TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASI SUÇU)	1
--	---

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -2-

(KAMU GÖREVLİSİ KAVRAMI – DENETİM GÖREVİNİN KASTEN İHMALİ NEDENİ İLE ZİMMETE NEDEN OLMAK SUÇU – ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ)	63
---	----

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -3-

(FUTBOL VE DİĞER SPOR MÜSABAKALARINDA BAHİS VE ŞANS OYUNLARI DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN’UN 5. MADDESİNE MUHALEFET – SUÇ İŞLEMEK AMACIYLA ÖRGÜT KURMA SUÇU - ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ)	123
---	-----

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -4-

(SUÇ İŞLEMEK AMACIYLA KURULMUŞ BİR ÖRGÜTE ÜYE OLMA – NİTELİKLİ DOLANDIRICILIK – TUTUKLAMA TEDBİRİ)	209
---	-----

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -5-

(NİTELİKLİ DOLANDIRICILIK SUÇU – MAHKEMENİN MADDİ GERÇEĞİ ARAŞTIRMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ – TANIK BEYANLARININ GÜVENİRLİLİĞİ SORUNU – ULTİMA RATIO İLKESİ)	283
--	-----

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -6-

(KASTEN ÖLDÜRMEYE TEŞEBBÜS VE KASTEN YARALAMA SUÇUNUN AYRIMI – HAKSIZ TAHRİK – MÜŞTEKİ VE TANIK BEYANLARININ GÜVENİRLİLİĞİ – ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ)	351
--	-----

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -7-

(TAKSİRLE ÖLÜME NEDEN OLMA SUÇU – NEDENSELLİK BAĞI VE
NETİCENİN ÖNGÖRÜLEBİLİRLİĞİ SORUNU – BİLİRKİŞİ RAPORLARININ
DELİL DEĞERİ) 441

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -8-

(MÜŞTEREK FAİLLİK KURUMU, ŞARTLARI VE AZMETTİRME İLE YARDIM
ETMEDEN FARKLARI – KASTEN YARALAMA SONUCU ÖLÜME SEBEBİYET
VERME – HAKSIZ TAHRİK – İŞTİRAK HALİNDE İŞLENEN SUÇLARDA
GÖNÜLLÜ VAZGEÇME) 481

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -9-

(ADİL YARGILANMA HAKKI – TANIKLARIN DİNLENMEMESİ - GEREKÇELİ
KARAR HAKKI - CMK M. 308/A SONRASI BOZMANIN HÜKME ETKİSİ –
ETKİN PİŞMANLIK HÜKÜMLERİNİN UYGULANABİLİRLİĞİ) 543

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -10-

(SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMA SUÇU – BYLOCK PROGRAMININ
DELİL DEĞERİ – COCO PROGRAMININ DELİL DEĞERİ) 593

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -11-

(SERMAYE PİYASASI KANUNUNDA DÜZENLENEN BİLGİ SUİSTİMALİ SUÇU –
BİLİRKİŞİ RAPORLARININ DELİL DEĞERİ – ŞÜPHEDEN SANIK
YARARLANIR İLKESİ) 619

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -12-

(İMAR KİRLİLİĞİNE NEDEN OLMA SUÇU – PLANLI İMAR YÖNETMELİĞİ –
KAÇINILMAZ BİR HATA OLUP OLMADIĞI İNCELEMESİ - BİLİRKİŞİ
RAPORLARININ DELİL DEĞERİ) 643

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -13-

(OLASI KAST – BİLİNÇLİ TAKSİR TARTIŞMASI – SUÇUN MANEVİ UNSURU) 663

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -14-

(MÜŞTEREK FAİLLİK KURUMU, ŞARTLARI VE YARDIM ETMEDEN
FARKLARI – OLASI KAST VE BİLİNÇLİ TAKSİR FARKI - TAKSİRLİ
SUÇLARDA İŞTİRAK) 679

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -15-

(TRAFİK KAZASINDA OLASI KAST / BİLİNÇLİ TAKSİR TARTIŞMASI -
BİLİRKİŞİ RAPORLARININ DELİL DEĞERİ) 697

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -16-

(SUÇ İŞLEMEK AMACIYLA ÖRGÜT KURMA - BASIN VE YAYIN ARAÇLARININ SAĞLADIĞI KOLAYLIKTAN YARARLANMAK SURETİYLE DOLANDIRICILIK - BİLİŞİM SİSTEMLERİ BANKA VEYA KREDİ KURUMLARININ ARAÇ OLARAK KULLANILMASI SURETİYLE DOLANDIRICILIK - TACİR VEYA ŞİRKET YÖNETİCİLERİ İLE KOOPERATİF YÖNETİCİLERİNİN DOLANDIRICILIĞI) 729

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -17-

(BANKACILIK KANUNDA DÜZENLENEN ZİMMET SUÇU - BİLİRKİŞİ RAPORLARININ DELİL DEĞERİ – ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ) 775

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -18-

(İŞ KAZASINDA BİLİNÇLİ TAKSİR / BASİT TAKSİR TARTIŞMASI – TAKSİRLE ÖLDÜRME SUÇUNUN UNSURLARI – BİLİRKİŞİ RAPORLARINDAKİ ÇELİŞKİLERİN GİDERİLMESİ GEREKTİĞİ) 815

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -19-

(DOLANDIRICILIK SUÇUNUN UNSURLARI – ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ) 855

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -20-

(TERÖRİZMİN FİNANSMANI SUÇU – MÜSADERE – ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ) 891

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -21-

(KASTEN ÖLDÜRMEYE TEŞEBBÜS İLE KASTEN YARALAMA SUÇUNUN AYRIMI – ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ – HAKSIZ TAHRİK) 975

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -22-

(CİNSEL İSTİSMAR – CİNSEL TACİZ – CİNSEL İSTİSMAR YARGILAMALARINDA MAĞDURUN BEYANININ DELİL DEĞERİ – TANIK BEYANLARININ GÜVENİRLİLİĞİ) 1023

BİLİMSEL UZMAN MÜTALAASI -23-

(ŞİRKET YÖNETİMİ İÇİN KAYYIM TAYİNİ – MÜSADERE - MÜLKİYET HAKKI). 1087

SCIENTIFIC EXPERT OPINION -23-

(TRUSTEE MEASURES TO MANAGEMENT THE COMPANY, PROPERTY RIGHT, CONFISCAION) 1135

YAZARIN UZMAN KİMLİĞİ 1185